

Motion till riksdagen 2006/07:U237

av **Hans Linde m.fl. (v)**

Demokratiska fri- och rättigheter i Tjeckien

1 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att Sverige kraftfullt bör protestera hos Tjeckiens regering mot illegaliseringen av det tjeckiska kommunistiska ungdomsförbundet, KSM.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att Sverige i EU-forum bör lyfta fram diskussion om hoten mot organisationsfriheten inom EU.

2 Inledning

Rätten att organisera sig i politiska organisationer slås fast i FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. I den 20:e artikeln i FN:s deklaration slår man fast att ”var och en har rätt till frihet i fråga om fredliga möten och sammanlutningar”. För Vänsterpartiet ingår i detta att rätten att organisera sig i politiska partier och andra politiska organisationer för att därigenom ge uttryck för sina åsikter tillsammans med andra är en grundläggande del av demokratin. Därför är vi motståndare till att regeringar förbjuder eller begränsar verksamheten för politiska partier och organisationer endast på grundval av deras ideologi eller åsikter.

3 Situationen i Tjeckien

Den 12 oktober upplöste och förbjöd det tjeckiska inrikesministeriet det kommunistiska ungdomsförbundet (KSM). Ungdomsförbundets hemsida har stängts och organisationens e-postadresser och telefonförbindelser har brutits.

Fel! Okänt namn på

Enligt den tjeckiska tidningen Ceské noviny är ministeriets motivering till förbudet att ungdomsförbundet i sitt program skriver att ägandet av produktionsmedlen ska vara kollektivt och gemensamt. Enligt Majka Masarikova, talesman för inrikesministeriet, står dessa skrivningar i strid med artikel 11 i den tjeckiska konstitutionen.

Det har aldrig rått en konsensus om vad demokrati är. I dag och genom historien har partier och rörelser, inte sällan utan starkt folkligt stöd, arbetat för att demokratisera ekonomin, att demokratins princip om en röst per person även ska omfatta ekonomin. Runt om i världen sitter politiska partier med denna typ av åsikter i parlamenten och deltar i det politiska samtalet. I Sverige utgör Vänsterpartiet ett sådant parti. Det tjeckiska inrikesministeriets kriterier för organisationsrätten innebär att det i realiteten blir omöjligt för vänstern att organisera sig och sina medlemmar på något sätt. Även den svenska socialdemokratin hade liknande skrivningar i sitt partiprogram fram till ett par år sedan.

Den politiska utvecklingen i Tjeckien är oroväckande. Från högerpartierna har uppmaningar kommit om att förbjuda KSMs moderparti, Böhmen och Mährens Kommunistiska Parti (KSCM). KSCM är ett av landet största partier med över 90 000 medlemmar och 26 mandat i det nationella parlamentet. Partiet fick 12,6 % av rösterna i parlamentsvalet i juni 2006. Partiet har sex mandat i Europaparlamentet. Det har förekommit ett organiserat drev mot den politiska vänstern i landet, som bl.a. tagit sig uttryck i våldsamma övergrepp på företrädare för KSCM, som fått stora delar av det tjeckiska samhället att protestera. Bland annat har nobelpristagaren i litteratur Dario Fo och artisten Bono uttryckt sitt stöd för KSM och sin oro för den politiska censuren i Tjeckien.

Det är viktigt att även den svenska regeringen uppmärksammar situationen och kraftfullt agerar för att säkerställa rätten att organisera sig i Tjeckien och protesterar mot beslut att olagligförklara KSM.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Det är anmärkningsvärt att ett medlemsland inom Europeiska unionen, som ska försvara demokratiska rättigheter som organisationsfriheten, kan förbjuda politiska partier och rörelser på grundval av deras världsbild och åsikter samtidigt som dessa åsikter delas av partier runt om i unionen. Om detta förbud tillämpades på unionsnivå skulle partier som representerar miljoner unionsmedborgare illegaliseras. Det är därför nödvändigt att den svenska regeringen inom ramen för EU lyfter en diskussion om hoten mot organisationsrätten inom EU:s medlemsstater.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 30 oktober 2006

Hans Linde (v)

Marianne Berg (v)

Kalle Larsson (v)

Pernilla Zethraeus (v)

Jacob Johnson (v)

Lena Olsson (v)

Alice Åström (v)